

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.554/2013/5. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. ... jogtanácsos (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Adóigazgatósága, cím) által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (cím) felperesnek - dr. Nagy János Árpád ügyvéd (cím) által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránti perében a Nyíregyházi Törvényszék 6.P.22.396/2011/24. sorszámú ítélete ellen a felperes által 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 2 700 (Kettőezer-hétszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 12 700 (Tizenkettőezer-hétszáz) forint fellebbezési költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az alapvetően ruházat, lábbeli, bőráru ügynöki nagy-, és kiskereskedelmi tevékenységet folytató **gazdasági társaság** (a továbbiakban: kft.) ügyvezetője 2002. január 3-tól az alperes volt. A kft. 2006. január 11-én az árukészlet növeléséhez 2008. június 30-ig visszafizetendő 15 millió forint tagi hitelt vett igénybe.

A kft. az egyszerűsített éves beszámolóinak a mérlegadatai szerint 2006. december 31-én 5 884 000 forint értékű tárgyi eszközzel, 19 498 000 forint forgóeszközein belül 19 392 000 forint készlettel, 75 000 forint követeléssel, 31 000 forint pénzeszközzel bírt. Terhelte 25 062 000 forint kötelezettség, ebből 19 200 000 forint hátrasorolt, 5 862 000 forint rövid lejáratú volt.

2007. december 31-én a tárgyi eszközérték 4 238 000 forint, a 18 184 000 forint forgóeszközből a készlet 17 561 000 forint, pénzeszköz 623 000 forint volt. A kft. 15 923 000 forint kötelezettségéből hátrasorolt 14 millió forint, rövid lejáratú 1 923 000 forint. A 2007. évi egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete szerint a rövidlejáratú kötelezettségek 2007-ben felmerült, egy évet meg nem haladóak voltak: 252 000 forint iparűzési adó, 392 000 forint munkabér, 289 000 forint szállítói, és 990 000 forint adóhatósággal szembeni kötelezettség.

A kft. 2008. első félévében az árukészletét szinte teljesen kiárusította, február 29. és július 31. között részletekben 11 500 000 forint tagi kölcsönt fizetett vissza. A kft.-nek 2008. január 1. és február 29. között 1 508 023 forint adótartozása keletkezett különböző, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adó- és járulék nemekben. A 2008. július 25-én benyújtott részletfizetési kérelmére a felperes adóhatósága a 2008. október 6-án hozott határozatával 7 havi részletben engedélyezte a kft.-nek a 2008-ban esedékes adónemekből származó 4 478 866 forint megfizetését. Az adóhatóság döntésénél figyelembe vette, hogy a kft. korábban megfelelő fizetési fegyelmet tanúsított, a kérelemmel egyidejűleg befizetett 1 333 000 forintot, a bevételi és értékesítési adatai alapján képes a részletfizetési kötelezettségének eleget tenni. A határozat indokolása szerint az engedélyezéssel a fizetési nehézség önmagában megszüntethető, nagymértékben csökkenthető, a későbbiekben történő megfizetés valószínűsíthető.

A kft. a 2008. első felében kialakuló gazdasági válság miatt az értékesítéseit nehezebben tudta realizálni, ezért az alperes 2008. február 29-én két, május 13-án egy, november elején három, decemberben további két alkalmazottját bocsátotta el. Az alperes 2008. október 4-én **S. S.** tagtól a bérleti díj csökkentését kérte, ahhoz a bérbeadó 2009. január 1-től járult hozzá.

A kft. 2009. január 20-án tartott taggyűlésén megállapította, hogy a jelentős adótartozását megfizetni nem tudja, az 1/2009. számú taggyűlési határozattal fizetéseképtelenség miatt felszámolási eljárás elrendelését kezdeményezte, a kérelmét 2009. február 17-én benyújtotta. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. április 1-jén közzétett Fpk.15-09-000242/2. sorszámú végzésével megállapította a kft. fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolását.

A felszámolóbiztos a felperes hitelezői igényét visszaigazolta, „A” kategóriába 25 000 forintot, „E” kategóriába 6 660 182 forintot, „G” kategóriába 163 000 forintot, „F1” kategóriába 68 231 forintot sorolt be. A Nyíregyházi Törvényszék Fpk.15-09-000242/42. sorszámú végzésével jóváhagyott zárómérleg szerint további hitelező a **K.** Város Jegyzője 374 874 forinttal, az ... Magánnyugdíjpénztár 5 338 forinttal. A hitelezői igények kielégítésre nem kerültek.

A felperes a keresetében az alperes vezető tisztségviselői felelősségének a megállapítását kérte. Indokai szerint a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének 2008. január 1-jén történt bekövetkezését követően az alperes az ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek az elsődlegessége alapján látta el, ezáltal a társaság vagyona 11 500 000 forinttal csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésekor a kft. a vagyonát meghaladó tartozással bírt, az alperes a hosszúlejáratú kötelezettségeit a rövidlejáratú kötelezettség előtt kifizette.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének az időpontja 2009. január volt, ugyanakkor az árukészlet kiárusításával, bizományosi szerződések kötésével, alkalmazottak elbocsátásával mindent megtett annak érdekében, hogy a hitelezői igények kielégítésre kerüljenek.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 32 325 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolásában a 2009. április 1-jén hatályos gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. §-ának (3) bekezdése, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-ának (1)-(3) bekezdése felhívásával a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.047/2011/3. számú eseti döntése, a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.458/2011/8. számú végzése alapján rögzítette, hogy a vezető tisztségviselő Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségének a megállapítása során annak van jelentősége, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető nem a hitelezői érdekek szerinti eljárása milyen vagyoncsökkenést eredményezett az adós vagyonában. A felperest terhelte a bizonyítás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontját, az ezt követő, a hitelezők érdekeinek elsődlegességét sértő alperesi magatartást és a vagyoncsökkenés mértékét, és közöttük az okozati összefüggést illetően. Az adósnak kellett bizonyítania a Cstv. 33/A. §-ának (2) bekezdése szerint azt, hogy a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette.

Az elsőfokú bíróság rögzítette azt, hogy a kereskedelemmel foglalkozó kft-nek az árukészlete értékesítéséből folyamatosan, a készlet túlnyomó részének 2008. első felében történt kiárusításából jelentős bevétele származott, amely a pénzeszközeit növelte. Ezért indokoltnak tartotta a kötelezettségekkel szemben a forgóeszköz teljes értékének a figyelembevételét. Rámutatott arra is, hogy a tartozás esedékességgel való megfizetésére elsődlegesen a likvid pénzeszközök alkalmasak, azonban a készlet értékesítéséből származó bevételekre a tartozások kiegyenlítése céljából az alperes joggal számíthatott. Így önmagában a likvid pénzeszközök tartozáshoz képest alacsonyabb összege a jelen esetben nem jelenthette a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapíthatóságát. Az, hogy az alperes abból nem a lejárt adótartozást, hanem a még le nem járt tagi hitelt fizette ki, önmagában, a meglévő fedezetre tekintettel, nem eredményezi a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését a felperes által megjelölt 2008. január 1-jei időpontban.

Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az okirati bizonyítékok önmagukban nem voltak alkalmasak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja, a kft. vagyonában bekövetkezett vagyoncsökkenés mértéke, továbbá az alperes magatartása és a vagyoncsökkenés mértéke közötti okozati összefüggés igazolására. Kiemelte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja meghatározásának a jelentőségét amiatt, mert az alperes az ezt követő időszakra köteles bizonyítani azt, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében, a feladatai végzése során a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján intézkedett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2008. január 1-jét követően valósulhatott meg, amikor a pénzeszközök és a készlet (árkészlet) értéke olyan szintre csökkent, amikor az már nem nyújtott fedezetet a lejárt tartozásokra. Ez az időpont az éves beszámolók mellett a főkönyvi karton adatainak speciális szakértelmet igénylő, könyvvizsgálói kompetenciába tartozó elemzése alapján állapítható meg. A felperes szakértői bizonyítást nem indítványozott, annak hiányában a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját megállapítani nem tudta.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint könyvvizsgálói szakértői kompetenciába tartozik az alperes kárfelelőssége mértékeként a keresetben jelölt 11 500 000 forint vagyonsökkenés megállapítása, valamint annak a megítélése is, hogy az alperes intézkedései - azaz a lejárt tartozások helyett a még le nem járt tagi kölcsön visszafizetése iránti intézkedés - és a kft. vagyonában bekövetkezett vagyonsökkenés mértéke között fennáll-e az okozati összefüggés.

Miután a felperes a rá háruló bizonyítási tehernek nem tett eleget, nem indítványozta könyvvizsgáló szakértő bevonását, ezért a megállapítási keresetről és a kárfelelősség mértékéről nem tudott dönten, a keresetet bizonyítottság hiányában elutasította. Erre tekintettel szükségtelenné vált az alperes személyes meghallgatása a kimentés körében értékelendő, a hitelezői igények kielégítése érdekében tett intézkedéseire, ezért azt mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést az ítélet megváltoztatása, az alperes felelősségének a megállapítása iránt. A Pp. 3. §-ának (5), a 166. §-ának (1), valamint a 195. §-ának (1) bekezdése felhívásával azt hangsúlyozta, hogy a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, a keresetlevelében foglalt tényállást okiratokkal bizonyította. Álláspontja szerint az okiratok, különösen a társaság 2007. évi adóbevallásának mérlegadatai kétséget kizáróan bizonyítják a 2008. január 1-jén a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását a fizetéseképtelenség Cstv. pénzforgalmi szemléletű meghatározása szerint. Azt nem vitatta, hogy a kft. az ekkor fennálló 557 611 forint adó- és járulékfizetési kötelezettségét teljesítette, azonban a működése során folyamatosan keletkeztek a felszámolás során meg nem térült kötelezettségei. A tagi kölcsön törlesztésének a kezdő időpontjában, 2008. február 29-én 1 508 023 forint lejárt adó- és járuléktartozása állt fenn, amely a tagi hitel törlesztése alatt, 2008. július 31-ig 4 721 738 forintra nőtt. A fizetési kedvezmény iránti kérelmét a készlete kiárusítását követően, a bizományosi értékesítésre alapozta. A vállalt kötelezettségét azonban már nem tudta teljesíteni, mivel arra kellő fedezet, a korábbi év értékesítési adatait is figyelembe véve normál működési feltételek mellett, nem képződhetett, az üzemi tevékenységének az eredménye 355 000 forint volt. A kft. a 2008. január 1-jétől fennálló fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a rendelkezésére álló készletek értékesítéséből származó likvid pénzeszközt nem a lejárt esedékességű tartozásainak a megfizetésére fordította, a hitelezői követelések kielégítésére szolgáló társasági vagyont csökkentette és ezzel az intézkedésével a felperes hitelezői igényének a kielégítését megghiúsította. A Pp. 193. §-ának felhívásával kifejtette, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet és az alperes felelősségét megalapozó körülmények szakértői bizonyítást nem igényeltek, a releváns tényeket okiratokkal igazolta. A felperes tényeken alapuló következtetéseinek a megítélése a bíróság hatáskörébe tartozó jogkérdés. A szakértői bizonyítás szüksége kizárólag az alperes érdekkörébe tartozó kimentés tekintetében merülhet fel. Utal arra is, hogy bár szakértő kirendelését nem indítványozta, de a költségek megelőlegezésére tekintettel, ha a bíróság azt szükségesnek tartja, tehetett volna intézkedést a könyvszakértő kirendelésére.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság érdemben és indokaiban egyaránt helyes ítéletének a helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta azt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat megvizsgálta, összességében értékelte, saját meggyőződése szerint érdemben elbírált, jogi következtetéseit azokból vonta le. A hivatalbóli bizonyítás

tilalma folytán a szakértői bizonyítás a felperes erre irányuló határozott indítványát igényelte.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság 27. sorszámu, a felperes fellebbezését elutasító végzését a Pkf.II.20.489/2013/2. sorszámu végzésével megváltoztatta és elrendelte a felperes fellebbezésének az érdemi elbírálását.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján feltárt tényállást ítélezése alapjául elfogadta, egyetértett érdemi döntésével és annak indokaival egyaránt. Az indokainak a megisméltése nélkül, kizárólag az azzal egyet nem értő fellebbezési érvekre tekintettel az indokolást a következőkkel egészítette ki.

A kft. fizetése képtelenséggel fenyegető helyzete a per eldöntése szempontjából nem vitásan jelentős tény. A bekövetkezte hiányában ugyanis nem állapítható meg az, hogy a kft. ügyvezetésének az ellátásakor a társaság érdekeinek az elsődlegességét felváltotta a hitelezői érdekek elsődlegessége, a társaságnak való felelősséget a hitelezőkkel szembeni helytállási kötelesség.

Az ítélet táblának a fellebbezés érveinek az értékelésével az elsőfokú ítélet felülvizsgálata során ezért abban a kérdésben kellett először állást foglalnia, hogy a mérleg adatok elégséges bizonyítékául szolgáltak-e a 2008. január 1-jei időpontban az adós társaság fizetése képtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének a megállapításához, mégpedig a fizetése képtelenségnek a fellebbezésben hivatkozott pénzforgalmi szemléletű meghatározása szerint.

Az eredmény szemléletű mellett a másik, a pénzforgalmi, a cash bázisú könyvelési módot takaró számvitel a múltra vonatkozó információt közöl, a folyamatok belső tartalmát csupán részlegesen tükrözi vissza, sem a változások pontos elemzését, sem az előrelátást nem teszi lehetővé. Ez az oka annak is, hogy a pénzforgalmi szemléletű Sztv. három mutató (mérleg főösszeg, éves nettó árbevétel, átlagosan foglalkoztatottak) függvényében kötelezően előírja a könyvvizsgáló választását. A könyvvizsgáló az, aki a szakmai kompetenciája folytán képes arra, hogy a vállalkozó helyzetét, jövőbeni kilátásait hátrányosan befolyásoló tényeket is észlelje [Sztv. 157. § (2)], mindezt a társaság könyveibe betekintve, a vezető tisztségviselőktől, munkavállalóktól felvilágosítást kérve, a társaság pénzforgalmi-, és ügyfélszámláit, könyvvezetését, szerződéseit megvizsgálva [Gt. 43. § (1)]. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozók számára kötelező az üzleti jelentés készítése is [Sztv. 9. § (1)], amelynek célja a beszámoló adatainak értékelésével a vállalkozó vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetének, az üzletmenetének, a vállalkozó tevékenysége során felmerülő főbb kockázatoknak, bizonytalanságoknak az együtt történő bemutatása a múltbeli tény- és a várható jövőbeni adatok alapján [Sztv. 95. § (1)].

A fentieknek a fellebbezés érvei miatt történt előrebocsátását követően az ítélet tábla annak a hangsúlyozását tartotta szükségesnek, hogy a fizetése képtelenséget a bíróság a Cstv. 6. §-ának (1) bekezdése alapján a nemperes felszámolási eljárásban, a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését pedig a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése alapján a

hitelező vagy a felszámoló keresete alapján induló peres eljárásban állapítja meg a nemperes és a peres eljárásra vonatkozó, különösen a bizonyítás módját illetően eltérő, a kötött bizonyítás nemperes és a szabad bizonyítás peres eljárási szabályainak az alkalmazásával. Az irányadó törvényi tényállásnak megfelelő történeti tényállás, a releváns tények feltárása érdekében az eljárást kezdeményező felet terhelő bizonyítási kötelezettség, és a bíróság feladata nem azonos a nemperes eljárásban a fizetéseképtelenség és peres eljárásban az azzal fenyegető helyzet megállapítása során. Ez következik a két eltérő törvényi tényállásból, a peres és a nemperes eljárás lényegi különbségét adó eltérő bizonyításból. A fizetéseképtelenség fogalmát a Cstv. 27. §-ának (2) bekezdése, a nemperes felszámolási eljárásban a bizonyítás módjaként az okirati bizonyítást a 24. §-ának (1) bekezdése írja elő. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése határozza meg, a bizonyításra pedig a Pp. 3. §-ának (4) és (5), illetve a 166. §-ának (1) bekezdésében írt, a módját és eszközeit illetően egyaránt szabad bizonyítást engedő rendelkezések az irányadók.

A perben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítás a kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének az időpontját illetően, továbbá a Gt. 30. §-ának (3) bekezdésében írt követelményt megszegő alperesi magatartás, a vagyoncsökkenés mértéke és a kettő közötti okozati összefüggés tekintetében. Az ún. kritikus időpont bekövetkeztének a megítélése nem nyilvánvaló, mint ahogyan a felelősség további szükségszerű feltételeként, az érdemi döntést megalapozó tényállási elemként annak a megítélése sem, hogy a kritikus időpontot követően az ügyvezetési feladatok ellátása nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján történt, és ezzel okozati összefüggésben csökkent a vagyon, vagy hiúsult meg a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése.

Az ezt érintő fellebbezési érvek helytállóak abban a tekintetben, hogy a polgári eljárásjog nem ismeri a kötött bizonyítási rendszert, nem tesz különbséget, nem állít fel rangsort a bizonyítási eszközök között. A szabad bizonyítás elvéből következően kötetlenség érvényesül az igénybe vehető bizonyítási eszközök, és a bizonyítás eredményének szabad mérlegelése kapcsán egyaránt. A bizonyítás szabadsága azonban nem jelenti azt, hogy ne kellene a bizonyítás eszközeit abból a szempontból mérlegelni, hogy a perben bizonyítandó releváns tények alátámasztására alkalmasak-e. Ez pedig a bíróság kompetenciája. A bizonyítékok szabad mérlegelése során a bíróság azt értékeli, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem. A bíróság által megállapított tényállás akkor jogszerű, ha az összhangban áll a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik.

A fizetéseképtelenségnek a Cstv. által meghatározott pénzforgalmi szemléletű fogalma a fizetéseképtelenség törvényi tényállásaiból következik. Ezzel szemben - a nyilvánvaló, okiratok alapján is megnyugtatóan megállapítható eseteken túl - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése egzakt módon nem megítélhető. Az ún. kritikus napon az esedékesség jövőbeni időpontjában a követelés kielégítésének a képességére, a likvid pénzeszközök meglétére vonatkozó előrelátás ténye, illetve annak a lehetősége, utóbbi esetben az ésszerűen elvárhatóság kritériuma körültekintő, szakmai szempontú vizsgálatot igényel. Az ún. kritikus napra okszerűen következtetni az egyszeres (pénzforgalmi)

könyvvitelt vezető kft-nek a csak az eszközeiben és forrásaiban múltban bekövetkezett változásokat mutató könyvviteli nyilvántartása alapján önmagában nem lehetett [Sztv. 162. § (1)]. Annak alapján nem állapítható meg sem az, hogy 2008. január 1-jén mikor esedékes tartozásai voltak, sem az, hogy az alperes előre látta-e, vagy előre kellett-e látnia az ügyvezetése alatt álló kft. felszámolásának az elkerülhetetlenségét, azt, hogy nem lesz képes a jövőben esedékes követeléseit kielégíteni. 2006. évről 2007. évre a kft. kötelezettségei közel 10 millió forinttal csökkentek, a lényegesen nem változott értékű forgóeszközein belül a pénzeszközök növekedett. Itt emeli ki az ítélet táblája a fellebbezésből azt, hogy a felperes 2008. január 1-jén fennálló követelését a kft. teljesítette, a felszámolás során ki nem elégített kötelezettségei 2008. január 1-jét követően keletkeztek. Ebből okszerűen, az adatok mélyebb szakmai elemzése nélkül, csak az következik, hogy az alperesnek ezekkel 2008. január 1-jén nem kellett számolnia. Ebből pedig az következik, hogy ekkor még megalapozott reménye lehetett arra, hogy a társaságát nem fenyegeti a fizetése képtelenség, amiatt a felszámolás. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy a kft. bevételi és értékesítési adatai alapján maga a felperes még 2008. október 6-án is - a tagi hitel kifizetést követően - úgy ítélte meg, hogy a korábban megfelelő fizetési fegyelmet tanúsított kft. képes eleget tenni a kötelezettségének. A felperes a kft. helyzetét még 2008. október 6-án is részletfizetéssel megszüntethető fizetési nehézségnek ítélte.

Ilyen peradatok mellett alappal, nem iratellenesen és a bizonyítékok nem okszerűtlen, hanem logikus értékelése mellett jutott az elsőfokú bíróság arra a jogkövetkeztetésre, hogy pusztán a kft. egyszerűsített éves beszámolójának a mérlegadataiból nem állapítható meg a felperes kereseti tényállítása, miszerint a kft. fizetése képtelenséggel fenyegető helyzete 2008. január 1-jén bekövetkezett. Márpedig ennek hiányában az ún. kritikus napot követő időszakra előírt ügyvezetési kötelezettség teljesítése sem volt vizsgálható.

A fentiekből következően csak a bizonyítás továbbfejlesztésétől, a perbe könyvszakértő bevonásától volt várható annak megállapítása, hogy 2008. január 1-jén az alperes előre látta vagy ésszerűen előre láthatta-e azt, hogy az az értékesítési tevékenységet folytató kft. a vele szemben fennálló követeléseket nem lesz képes az esedékességkor kielégíteni, ahhoz az esedékességekor szükséges likvid pénzeszközökkel nem fog rendelkezni, ezáltal 2008. január 1-jén elvesztette a döntési szabadságát arra nézve, hogy a tartozásait milyen sorrendben elégíti ki. Az alperestől ésszerűen elvárható előrelátás csak a kft. felperes által meghatározott, ún. kritikus időpontbeli aktuális vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetének, az üzletmenetének, a működése valamennyi tényezőjének és azok hatásának, kockázatának és bizonytalanságának, az adott kereskedelmi vállalkozás szempontjából lényeges egyéb, a kft. helyzetét, jövőbeni kilátásait hátrányosan befolyásoló körülménynek a szakértői feltárással lett volna megítélhető. Erre a Pp. 164. §-ának (2) bekezdésében megfogalmazott hivatalbóli bizonyítás törvényi tilalmából következően a bizonyítási kötelezettséggel terhelt és erről az elsőfokú bíróság által megfelelően tájékoztatott felperes tartozott indítványt tenni.

A felek ugyanis nem lehetnek saját ügyük szakértői, mint ahogyan megfelelő szakismeret hiányában a bíró sem lehet szakértő az előtte folyó perben. Ezért a Pp. 177. §-ának (1) bekezdése alapján szakértői bizonyításra van szükség minden olyan esetben, amikor a bíróság valamilyen bizonyítékot a megfelelő szakismeret hiányában nem tud kellően

észlelni, vagy ha az észlelt bizonyítékot szakértelme hiányában nem tudná helyesen megítélni. A perben a releváns tények megítélése a szakmai ismeret és a szakmai tapasztalat valós körülmények között történő alkalmazásának a képességével rendelkező könyvszakértő szakértelmét, szakmai kompetenciáját igényelte.

A fellebbezés rendes perorvoslat jellege folytán az ítéletábra, mint másodfokú bíróság reformatórius jogkörben jár el, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján nincs kötve az első fokú ítéletben rögzített tényálláshoz, felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét és új tényállást állapíthat meg. Az ítéletábra azonban a felperes fellebbezési érveinek az értékelésével nem látott okot a bizonyítás eredményének a felülmérlegelésére és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására, annak alapján eltérő jogkövetkeztetés levonására. A rendelkezésre álló adatok az ítéletábra szerint sem szolgálnak elégséges bizonyítékaul annak, hogy megállapítható legyen az alperesnek a vezetői felelősség (wrongful trading) Gt. 30. §-ának (3) bekezdésében foglalt követelmény felróható megszegése esetére előírt, a Cstv. 33/A. § rendelkezésein alapuló hitelezőkkel szembeni közvetlen helytállási kötelezettsége.

Minderre tekintettel a fellebbezésben megjelölt okok miatt az elsőfokú bíróság ítélete nem jogszabálysértő. Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, a fellebbezés érvei miatt szükséges indokolásbeli kiegészítéssel, helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján viseli az alperes jogi képviselő miatt felmerült fellebbezési költségét, amelyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3), és (5), illetve 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapított meg. Figyelemmel volt a fellebbezés tárgyaláson kívül történt elbírálására és a fellebbezési ellenkérelem indokolta ügyvédi tevékenységre. A fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

D e b r e c e n, 2013. november 19.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelűl:

- kiadó -